

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН
САЙДЫН ТУШААЛ

Хөтөлбөр батлах тухай

Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, Засгийн газрын 2016 оны 121 дүгээр тогтоолоор баталсан “Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө”-ний 2.118 дугаар зорилтын 7 дахь заалтыг тус тус үндэслэн ТУШААХ нь:

1. “Зам, тээврийн салбарын стандартчилал, тохирлын үнэлгээ, норм нормативын тогтолцоог боловсронгуй болгох хөтөлбөр”-ийг хавсралтаар баталсугай.

2. Хөтөлбөрт тусгагдсан зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж, хэрэгжилтийг ханган ажиллахыг Бодлого, төлөвлөлтийн газар /Р.Мэргэн/-т даалгасугай.

3. Тушаалын хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газар /А.Энхболд/-т үүрэг болгосугай.

4. Энэхүү тушаал батлагдсантай холбогдуулан “Хөтөлбөрийг шинэчлэн батлах тухай” Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2017 оны 121 дүгээр тушаалыг хүчингүй болсонд тооцсугай.

САЙД

Б. ЭНХ-АМГАЛАН

Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын
2019 оны ... дугаар сарын ... өдрийн
... тоот тушаалын хавсралт

ЗАМ, ТЭЭВРИЙН САЛБАРЫН СТАНДАРТЧИЛАЛ, ТОХИРЛЫН ҮНЭЛГЭЭ, НОРМ НОРМАТИВЫН ТОГТОЛЦООГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ ХӨТӨЛБӨР

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

1.1. Хөтөлбөр боловсруулах үндэслэл

Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хууль, Хэмжлийн нэгдмэл байдлыг хангах тухай хууль, Авто замын тухай хууль, Авто тээврийн тухай хууль, Төмөр замын тээврийн тухай хууль, Иргэний нисэхийн тухай хууль, Усан замын тээврийн тухай хуулийг тус тус үндэслэн Зам, тээврийн сайдын 2013 оны 85 дугаар тушаалаар “Зам, тээврийн салбарын стандартыг шинэчлэн боловсронгуй болгох дунд хугацааны хөтөлбөр”(2013-2016 онд), Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2017 оны 121 дүгээр тушаалаар “Зам, тээврийн салбарын стандарт, техникийн баримт бичгийг боловсронгуй болгох хөтөлбөр”(2016-2018 онд)-ийг тус тус хэрэгжүүлсэн байна. Уг хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хугацаанд нийт 267 стандартыг боловсруулж батлуулжээ.

Зам, тээврийн салбарын үндэсний стандарт, норм, техникийн баримт бичгийг худалдан авах, орчуулах, боловсруулах ажлыг 1-3 жилд багтаан Зөвлөх компаниудаар гүйцэтгүүлж ирсэн бөгөөд санхүүжилтийн эх үүсвэрийг тус яамны “Зам, тээврийн салбарын баримт бичгийн тогтолцоог боловсронгуй болгох сан”-гаас гарган шийдвэрлэж ирсэн. Уг сангаас 2015-2017 онуудад 1.3 тэрбум төгрөгийн санхүүжилтийг салбарын стандарт, норм, техникийн баримт бичиг, судалгааны ажил боловсруулахад зарцуулжээ. Авто замын тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдсантай холбогдуулан Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2018 оны 90 дүгээр тушаалаар “Зам, тээврийн салбарын баримт бичгийн тогтолцоог боловсронгуй болгох сан”-г “Авто замын норм нормативын сан” болгон өөрчилж, уг сангийн чиг үүргийг тус яамнаас “Зам, тээврийн хөгжлийн төв” ТӨҮГ-т шилжүүлсэн байна.

Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хууль шинэчлэн батлагдсантай холбогдуулан Монгол Улсын Ерөнхий сайдын 2018 оны 97 дугаар захирамжийг үндэслэн зам, тээврийн салбарын стандартын улсын үзлэгийг 2018 оны 3 улиралд зохион байгуулсан юм. Уг ажлын хүрээнд Зам, тээврийн хөгжлийн сайдын 2018 оны 146 дугаар тушаалаар байгуулсан салбар комисс нь авто замын 255, авто тээврийн 112, төмөр зам, далайн тээврийн 151, иргэний нисэхийн 27, нийт 545 үндэсний стандартад үзлэг хийсэн. Энэхүү үзлэгийн тайланг үндэслэн зам, тээврийн салбарын стандартыг шинээр болон шинэчлэн боловсруулах, нэмэлт өөрчлөлт оруулах, хүчингүй болгох ажлыг үе шаттайгаар хийх, хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчин, бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэлийн аюулгүй байдлыг хангахтай холбоотой “заавал мөрдөх” зохицуулалттай байсан салбарын стандартуудыг техникийн зохицуулалтад шилжүүлэх шаардлагатай болоод байна.

Иймд Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хууль болон Авто замын тухай хууль шинэчлэгдэн батлагдсан, Монгол Улсын Засгийн газрын 2016-2020 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрт “Зам, тээврийн салбарын стандарт, техникийн баримт бичгийг боловсронгуй болгох хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх” зорилт, Стандартын улсын үзлэгийн тайлан нь энэхүү хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулах үндэслэл болж байна.

Хоёр. Хөтөлбөрийн зорилго, зорилт

2.1. Монгол Улсын зам, тээврийн салбарт стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээ, норм нормативын тогтолцоог олон улсын жишигт хүргэж, хэрэглэгчийн эрэлт, хэрэгцээнд нийцсэн бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг хангахад хөтөлбөрийн зорилго оршино.

2.2. Хөтөлбөрийн зорилгыг хангахын тулд дараах зорилтыг хэрэгжүүлнэ:

2.2.1. Стандартчилал, техникийн зохицуулалт;

2.2.2. Тохирлын үнэлгээний итгэмжлэл;

2.2.3. Норм, техникийн баримт бичиг.

Гурав. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх зарчим

3.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхдээ Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1 дэх хэсгийг үндэслэхээс гадна дараахь зарчмыг баримтална:

3.1.1. судалгаа, шинжилгээнд үндэслэсэн байх;

3.1.2. олон улсын жишигт хүргэх.

Дөрөв. Хөтөлбөрийн хүрээнд хэрэгжүүлэх арга хэмжээ

4.1. Стандартчилал, техникийн зохицуулалт зорилтын хүрээнд дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

4.1.1. зам, тээврийн салбарт мөрдөж байгаа стандартад үзлэг, шүүлт хийх, сурталчлах, сургалт зохион байгуулах, стандартчиллын техникийн хороодын хөтөлбөр, төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах;

4.1.2. зам, тээврийн салбарт хамаарах Олон улсын стандартчиллын байгууллага (ISO), Европын холбоо (CEN), Америкийн стандартчиллын байгууллага (AASHTO, ASTM) бүс нутгийн болон бусад дэвшилтэт стандартыг нэвтрүүлэх ажлыг зохион байгуулах;

4.1.3. хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчин, бүтээгдэхүүн, үйлдвэрлэлийн аюулгүй байдлын асуудлаар зам, тээврийн салбарт хамаарах техникийн зохицуулалтыг бий болгох.

4.2. Тохирлын үнэлгээний итгэмжлэл зорилтын хүрээнд дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

4.2.1. салбарт үйл ажиллагаа явуулж байгаа аж ахуйн нэгж, байгууллагуудын лаборатори, техникийн хяналтын итгэмжлэл, тохирлын үнэлгээнд хамруулах;

4.2.2. Салбарын үйлчилгээ, бүтээгдэхүүнд баталгаажуулалтын тогтолцоог бий болгох.

4.3. Норм, техникийн баримт бичиг зорилтын хүрээнд дараах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлнэ:

4.3.1. салбарын норм, техникийн баримт бичгийг боловсруулж, батлуулах, хэвлэн сурталчлах, сургалт зохион байгуулах, хэрэгжилтийг ханган ажиллах;

4.3.2. норм нормативын сангийн хууль, эрх зүйн тааай орчныг бий болгох.

Тав. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх хугацаа, санхүүжилт

5.1. Хөтөлбөрийг 2019-2025 онд хэрэгжүүлнэ.

5.2. Хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөнд тусгагдсан төсөл, арга хэмжээ ажлыг дараахь эх үүсвэрээс санхүүжүүлнэ:

5.2.1. улсын болон орон нутгийн төсвийн төсөв;

5.2.2. норм нормативын сангийн хөрөнгө;

5.2.3. олон улсын байгууллага, хандивлагч орны тусламж;

5.2.4. аж ахуйн нэгж, байгууллагын хөрөнгө;

5.2.5. бусад эх үүсвэр.

Зургаа. Хөтөлбөрийн удирдлага, зохион байгуулалт

6.1. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг удирдан зохион байгуулж, мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах ажлыг зам, тээврийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны төв байгууллагын Стандарт, нормативын хэлтэс хариуцан ажиллана.

6.2. Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллага, зам, тээврийн салбарын стандартчиллын техникийн хороод(ТХ15, ТХ15/ДХ01, ТХ33, ТХ34)-ын үйл ажиллагаатай уялдуулан хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.

Долоо. Хөтөлбөрийн үр дүн

7.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлснээр дараахь үр дүнд хүрнэ:

7.1.1. зам, тээврийн салбарт олон улсын жишигт хүрсэн стандарт, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэл, норм норматив, техникийн баримт бичгүүдтэй болсон байна;

7.1.2. салбарын бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний чанар, хүртээмж дээшилж, салбар хоорондын хамтын ажиллагаа сайжирна;

7.1.3. зам, тээврийн салбарт шинжлэх ухаан, технологийн дэвшилтэт техник, технологи нэвтрүүлэх боломж бүрдэнэ.

Найм. Хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

8.1. Хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний жилийн эцсийн биелэлтийг “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ын дагуу хийнэ.

8.2. Хөтөлбөрийг гүйцэтгэлд 2 жил тутам хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж, хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх арга хэмжээ авна.